

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Національний авіаційний університет
Національна академія педагогічних наук України
Prešovská univerzita v Prešove (Slovenský)
Le Mans Université (La France)
Marta Abreu Central University in Las Villas (Cuba)

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Сумський державний університет
Херсонський державний університет
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНА НАУКА ТА ОСВІТА :
НОВІТНЯ СОЦІОКУЛЬТУРНА
ПРОЕКЦІЯ»

21-22 травня 2024 року

Київ - 2024

2024

science

УДК 001+37] : 316.7 (082)

С92

Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна наука та освіта: новітня соціокультурна проекція» / Відповідальний редактор проф. Т.Ю. Дудка. – К., 2024. 216 с.

Матеріали збірника друкуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідальність несуть учасники конференції

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Єфименко Василь,

кандидат педагогічних наук

завідувач кафедри інформаційних технологій і програмування

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

v.v.efimenko@npu.edu.ua

Для освіти цифрова трансформація означає якісне підвищення результативності та продуктивності освітнього процесу. Цифрова трансформація освіти є глобальною тенденцією, що активно розвивається завдяки впровадженню новітніх технологій та інноваційних підходів. Цей процес включає в себе не тільки використання технологій у навчальних процесах, але й кардинальну зміну освітніх систем, спрямовану на покращення якості освіти та забезпечення доступу до навчання для всіх верств населення. Так UNESCO запустила Digital Transformation Collaborative, який об'єднує понад 70 партнерських організацій з різних країн для прискорення цифрової трансформації у сфері освіти. Ця ініціатива спрямована на мобілізацію ресурсів та підтримку національних освітніх систем у використанні стійких цифрових технологій [1]. У січні 2024 року в Шанхаї пройшла Всесвітня конференція з цифрової освіти, де обговорювались питання міжнародного співробітництва та обміну досвідом у сфері цифрової трансформації освіти. Учасники конференції відзначили важливість інтеграції цифрових технологій у навчальні процеси для забезпечення високої якості освіти [2].

Основними напрямками цифрової трансформації є:

1. Інтеграція технологій у навчальний процес: впровадження електронних підручників, платформ для онлайн-навчання, систем управління навчальним процесом (LMS) та використання штучного інтелекту для персоналізованого навчання.

2. Розвиток цифрових компетенцій у викладачів та студентів: проведення тренінгів та курсів для підвищення цифрової грамотності вчителів, а також створення навчальних програм, що сприяють розвитку навичок роботи з цифровими технологіями у студентів.

3. Забезпечення рівного доступу до цифрових ресурсів: забезпечення доступу до інтернету та цифрових пристроїв для студентів з віддалених регіонів та малозабезпечених сімей, що є критично важливим для забезпечення інклюзивності освіти.

Цифрова трансформація освіти є багатогранним процесом, який вимагає тісної співпраці між урядами, освітніми установами, приватним сектором та міжнародними організаціями. Цей процес не тільки модернізує освітні системи, але й створює нові можливості для навчання, сприяючи розвитку навичок, необхідних для життя та роботи в цифрову епоху.

Країни по всьому світу впроваджують національні стратегії для цифровізації освіти.

Цифрова трансформація освіти в Україні активно розвивається, включаючи різні ініціативи та проекти, спрямовані на модернізацію освітнього процесу та підвищення його якості.

Однією з ключових ініціатив є АІКОМ (Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту), яка забезпечує цифрову взаємодію між усіма рівнями управління освітою, закладами та учасниками освітнього процесу. Це дозволяє автоматизувати збір та аналіз даних, що сприяє ефективнішому

управлінню освітнім процесом Програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (АІКОМ) – електронна система управління освітою зі збору, зберігання, управління, використання даних у сфері освіти, що дає змогу приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення. Дана система генерує статистику в межах системи освіти, забезпечує її моніторинг завдяки розширеним функціональним можливостям. АІКОМ було розроблено в рамках гранту Світового банку для проекту «Зміцнення науково-обґрунтованої розробки державної політики на основі освітньої статистики та аналітики» і впроваджується Державною науковою установою «Інститут освітньої аналітики» (ДНУ «ІОА») за підтримки Міністерства освіти і науки України. [3].

Ще один проєкт «Мрія», який планується до запуску наприкінці 2024 року, використовує штучний інтелект для аналізу освітніх стандартів, оцінки роботи вчителів та індивідуальних потреб учнів. Він надаватиме електронні щоденники, доступ до освітнього контенту, а також інформацію про вчителів та освітні інновації. Система «Мрія» стане важливим інструментом для підтримки освітнього процесу та підвищення якості освіти. [4].

У межах цифрової трансформації також створено «Всеукраїнську школу онлайн» — платформу з матеріалами дистанційних курсів для учнів 5-11 класів, що включає мобільні додатки та можливості для вчителів створювати власні курси[5].

Зважаючи на воєнний стан, особлива увага приділяється безпеці освітнього простору. Це включає створення безпечного середовища для учнів та працівників шкіл, забезпечення психологічного комфорту та адаптацію освітніх процесів до нових умов. Загалом, цифрова трансформація освіти в Україні спрямована на створення сучасної, ефективної та безпечної освітньої

екосистеми, яка відповідає викликам сьогодення та сприяє розвитку цифрових навичок у молоді.

Виклики, які стоять перед світом в умовах поширення пандемії, мають глобальний вплив на усі сфери життя суспільства, а у вищій освіті, зокрема, прискорюють процеси трансформації університетів у заклади нового типу: цифрові університети (digital universities) та мережі університетів без кордонів (borderless networks of universities). На цьому шляху важливим є розуміння сутності і завдань проєктування, застосування та розвитку інформаційного освітньо-наукового середовища закладу вищої освіти, ступінь володіння цифровими компетентностями усіма учасниками освітнього процесу. У нашому дослідженні ми зупинимось на аналізі індикаторів готовності закладу вищої освіти (ЗВО) до цифрової трансформації та інструментів для їх оцінки[6].

Для підвищення рівня цифрової компетентності майбутніх учителів знайомлять з цими ініціативами в рамках загально університетського курсу "Цифрові освітні технології" що сприяє формування практичних умінь і навичок у слухачів з використання цифрових освітніх технологій у майбутній професійній діяльності.

Література

1. Digital Transformation Collaborative URL:
<https://www.unesco.org/en/global-education-coalition/digital-transformation-collaborative> (дата звернення: 18.05.2024).
2. Всесвітня конференція з цифрової освіти URL:
<https://wdec.smartedu.cn/en/> (дата звернення: 18.05.2024).
3. Програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (АІКОМ) URL:
<https://aikom.iea.gov.ua/site/about> (дата звернення: 18.05.2024).

4. Цифрова трансформація освіти: в Україні запустять новий проєкт «Мрія» URL: <https://mediasat.info/uk/2023/08/25/czyfrowa-transformacziya-osvity-v-ukrayini-zapustyat-novuj-proyekt-mriya/> (дата звернення: 18.05.2024).
5. Всеукраїнська школа онлайн URL: <https://lms.e-school.net.ua/> (дата звернення: 18.05.2024).
6. Барна, О.В., & Кузьмінська, О.Г. (2020). Визначення готовності закладу вищої освіти до цифрової трансформації. In Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 30 квітня 2020 р. (с. 92-94). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/15374>
7. Наказ МОН України «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності». 2021. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennyatipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikiv-z-rozvitkucifrovoyi-kompetentnosti> (дата звернення: 14.05.2022).